

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 310/05-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Báránya vo veci sťažnosti M. F., bytom K., zastúpenej advokátom JUDr. J. Č., K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 29 C 34/97, na neverejnom zasadnutí 10. februára 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 29 C 34/97 porušil základné právo M. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 29 C 34/97 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. M. F. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je povinný zaplatiť náhradu trov konania M. F. v sume 5 302 Sk (slovom päťtisícristodva slovenských korún) na účet jej právneho zástupcu advokáta JUDr. J. Č., K., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 310/05-13 z 9. novembra 2005 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť M. F., bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. Č., K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 C 34/97.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že mesto K. (ďalej aj „žalobca“) sa žalobou doručenou okresnému súdu 11. februára 1997 domáhalo proti žalovaným v 1. a 2. rade určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a k stavbám na týchto nehnuteľnostiach v katastrálnom území K. Žalobca zároveň žiadal, aby okresný súd vydal predbežné opatrenie, ktorým by žalovaným v 1. a 2. rade zakázal nakladať s uvedenými nehnuteľnosťami do právoplatného rozhodnutia o vlastníctve predmetných nehnuteľností.

Žalobca podaním doručeným okresnému súdu 30. júna 1997 rozšíril pôvodný žalobný návrh o ďalších pasívne legitimovaných účastníkov – žalovaných v 3., 4. a 5. rade. Okresný súd uznesením z 10. júla 1998 pripustil prístupenie žalovaných v 3., 4. a 5. rade do konania.

Žalobca podaním z 29. septembra 1998 rozšíril žalobu o ďalších pasívne legitimovaných účastníkov konania – žalovaných v 6. až 53. rade, pričom okresný súd uznesením č. k. 29 C 34/97-77 z 8. februára 1999 pripustil prístupenie do konania aj týchto žalovaných. Sťažovateľka ako žalovaná v 10. rade sa stala účastníčkou konania vo februári 1999, keď predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť.

Okresný súd na pojednávaní 8. marca 1999 rozsudkom žalobu zamietol a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol uznesením z 13. júla 1999. Žalobca podal proti uvedenému rozsudku odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením č. k. 13 Co 364/99-197 z 19. februára 2001, ktorý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd vykonal ďalší procesný úkon v danej veci až 11 mesiacov po vrátení spisu z krajského súdu, keď vyzval žalobcu, aby upresnil svoj návrh. Upresnený návrh však okresný súd zaslal žalovaným až po uplynutí takmer 3 mesiacov po jeho doručení okresnému súdu a nasledujúci termín pojednávania vo veci stanovila zákonná sudkyňa po uplynutí ďalších takmer 7 mesiacov (na 9. apríl 2003). Toto pojednávanie sa však neuskutočnilo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne. Do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu sa už ďalšie pojednávanie vo veci nekonalo. Podľa sťažovateľky tak okresný súd vo veci opäť riadne nekonal v období od 27. februára 2003 (keď bolo nariadené pojednávanie na 9. apríl 2003) do 21. októbra 2004 (keď podľa vyjadrenia predsedu okresného súdu dala zákonná sudkyňa pokyn súdnej kancelárii zistiť aktuálne adresy účastníkov konania, ktorým sa nepodarilo doručiť predvolanie na predchádzajúce pojednávanie), teda približne 20 mesiacov.

Právny zástupca sťažovateľky podal v jej mene predsedovi okresného súdu 12. augusta 2005 sťažnosť na prieťahy v označenom konaní [odvolávajúc sa na ustanovenia

zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov]. Podaná sťažnosť na prietahy v konaní podľa sťažovateľky nevedla k účinnej náprave zo strany konajúceho súdu a v tejto súvislosti poukázala aj na odpovede okresného súdu na sťažnosti na prietahy v konaní podané ďalšími účastníkmi tohto konania (odpovede vedené pod sp. zn. Spr. 23104/04 zo 6. mája 2004, zo 14. septembra 2004, 26. októbra 2004, 17. decembra 2004, 12. januára 2005, 1. februára 2005, 24. marca 2005, 25. mája 2005, 9. júna 2005, 16. augusta 2005 a 12. augusta 2005).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 29 C 34/97 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prietahov. Zároveň sťažovateľka požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 30 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Sťažovateľka požadované primerané zadosťučinenie odôvodnila tak, že predovšetkým 52-mesačné čakanie trvajúce od vrátenia spisu krajským súdom okresnému súdu na ďalšie súdne pojednávanie veľmi nepriaznivo vplýva na jej psychické rozpoloženie a počas vyše päťročného obdobia trvania konania na okresnom súde v tejto veci žije *„(...) v pretrvávajúcom pocite a stave neprijemnosti, nervozity, bezmocnosti, krivdy, úzkosti, poníženia a neistoty vyplývajúcej z predlžovania súdneho konania, ktoré nie je doteraz právoplatne skončené (a to aj potom, keď orgán štátnej správy okresného súdu uznal prietahy v konaní) za situácie, keď mám faktický a právny záujem o nakladanie s nehnuteľnosťou a o jej účelné využitie. (...)*“

Právny zástupca sťažovateľky na základe výzvy ústavného súdu podaním zo 7. októbra 2005 ústavnému súdu oznámil, že netrvá na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní, a súčasne si v ňom vyčíslil trovy právneho zastúpenia.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. Spr. 1496/05 zo 16. decembra 2005 okrem iného uviedol, že súhlasí s upustením od verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci, a taktiež v ňom uviedol, že svoje stanovisko k sťažnosti na priet'ahy vo veci týkajúcej sa preskúmaného konania už ústavnému súdu zaslal 26. októbra 2004 (vyjadrenie bolo podané k ústavnej sťažnosti sp. zn. IV. ÚS 300/04, predmetom ktorej bolo konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 29 C 34/97) a ďalšie vyjadrenia zasielal ústavnému súdu vo veciach ústavných sťažností týkajúcich sa predmetného konania v dňoch 27. januára 2005, 15. marca 2005, 16. marca 2005, 30. marca 2005, 25. mája 2005, 12. augusta 2005, 6. septembra 2005, 16. septembra 2005, 10. októbra 2005, 21. októbra 2005, 25. októbra 2005 a 7. novembra 2005.

Spis v tejto veci bol podľa jeho vyjadrenia zaslaný ústavnému súdu spolu s vyjadrením z 26. októbra 2004 (vrátený okresnému súdu 16. decembra 2004). Opätovne sa tento spis nachádzal na ústavnom súde v období od 27. januára 2005 do 22. marca 2005, od 26. mája 2005 do 28. júna 2005, od 12. augusta 2005 do 25. augusta 2005, v mesiaci september 2005 a následne bol opätovne ústavnému súdu zasielaný s vyjadrením z 25. októbra 2005. V ďalšom texte svojho vyjadrenia predseda okresného súdu uviedol:

„V období, keď sa spis nachádzal v roku 2005 na tunajšom súde, boli v ňom vykonané nasledujúce úkony:

- *dňa 26. 1. 2005 bol daný pokyn pre zisťovanie dedičov po zomrelých účastníkoch konania.*
- *dňa 7. 4. 2005 bol urobený dotaz na dedičskú kanceláriu Okresného súdu Košice I ohľadom zisťovania dedičov po nebohom Š. S.*
- *dňa 9. 12. 2005 bol zasielaný prípis notárke JUDr. M. D. na oznámenie okruhu dedičov po poručníkoch M. F., M. F. a Š. S.“*

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Návrhom doručeným okresnému súdu 11. februára 1997 (spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia) sa mesto K., zastúpené primátorom mesta, domáhalo určenia vlastníctva ku v návrhu označeným nehnuteľnosťami. Dňa 12. februára 1997 bol žalobný návrh v predmetnej veci zaslaný žalovaným, aby sa k nemu v lehote 3 dní vyjadrili.

Na pojednávaní konanom 27. februára 1997 bol návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý. Predmetné uznesenie bolo 7. marca 1997 zaslané účastníkom konania a právoplatnosť nadobudlo 1. apríla 1997.

Pokynom z 8. apríla 1997 vo veci konajúci sudca nariadil pojednávanie na 9. jún 1997, na ktorom bolo navrhnuté pristúpenie ďalších účastníkov do konania na strane odporcov a následne bolo uznesením odročené na neurčito.

Okresný súd žalobcu 16. júna 1997 vyzval na predloženie dvoch rovnopisov žaloby a presné označenie žalovaného v 4. rade. Dňa 13. marca 1998 okresný súd žalobcu opäť vyzval na oznámenie adries žalovaných v 3. a 4. rade. Okresný súd uznesením z 10. júla 1998 rozhodol o pripustení odporcov v 3. až 5. rade do konania.

Úpravou z 5. augusta 1998 bolo okresným súdom nariadené pojednávanie na 5. november 1998, na ktorom súd pripustil vstup do konania žalovaných v 6. až 62. rade. Pojednávanie bolo odročené na 18. marec 1999.

Okresný súd 8. februára 1999 preručil pojednávanie určené na 18. marec 1999 a súčasne v uvedený deň vydal uznesenie o pripustení účastníkov do konania na strane žalovaných v 6. až 53. rade (popri iných aj sťažovateľky ako žalovanej v 10. rade).

Na pojednávaní konanom 8. marca 1999 bol vyhlásený rozsudok č. k. 29 C 34/97-124, ktorým bol návrh mesta K. zamietnutý.

Proti rozsudku z 28. apríla 1999 podal žalobca odvolanie, ktoré bolo 12. mája 1999 doručované žalovaným.

Dňa 14. júna 1999 podal žalobca návrh na vydanie predbežného opatrenia proti dvom žalovaným, ktorý okresný súd 13. júla 1999 zamietol. Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu podal žalobca 3. augusta 1999 odvolanie.

Dňa 18. októbra 1999 bol súdny spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o vyššie uvedených odvolaniach. Okresnému súdu bol spisový materiál v uvedenej veci vrátený 4. mája 2001 spolu s uznesením krajského súdu č. k. 13 Co 364/99-197 z 19. februára 2001, ktorým bol prvostupňový rozsudok zrušený a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená na ďalšie konanie.

Dňa 4. marca 2002 bol daný pokyn na doručenie rozhodnutia krajského súdu účastníkom konania a bola vypracovaná výzva žalobcovi na doplnenie jeho návrhu v zmysle zrušujúceho uznesenia krajského súdu.

Doplňujúce podanie žalobcu bolo doručené 10. mája 2002 okresnému súdu a 30. júla 2002 bolo zaslané na vyjadrenie odporcom.

Okresný súd nariadil pokynom z 10. marca 2003 pojednávanie na 9. apríl 2003, ktoré bolo z dôvodu práceneschopnosti konajúcej sudkyne odročené na neurčito.

Z dôvodu nástupu vo veci konajúcej sudkyne na materskú dovolenku (3. november 2003) boli jej nevybavené veci prevedené do súdneho oddelenia inej sudkyne, ktorá 21. októbra 2004 dala pokyn na zisťovanie adries trvalých pobytov tých účastníkov, u ktorých predchádzajúce doručovania boli bez pozitívneho výsledku.

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je občianskoprávne konanie (rozhodovanie o žalobe o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam), ktoré sa začalo 11. februára 1997, teda pred viac ako siedmimi rokmi, a nie je k dnešnému dňu právoplatne skončené. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd sa čiastočne stotožňuje s názorom okresného súdu, že predmetný spor možno hodnotiť ako skutkovo náročný s poukazom na „... *nutnosť vykonať rozsiahle dokazovanie pri potrebe zabezpečenia procesných podmienok pre konanie vo veci vzhľadom na vysoký počet účastníkov daného konania*“. Aj keď z právneho hľadiska spor „o určenie vlastníctva“ tvorí súčasť štandardnej rozhodovacej agendy okresných súdov, z faktického hľadiska je potrebné akceptovať, že náročnosť konania od februára 1999 ovplyvnil veľký počet žalovaných (53), ako aj zmeny v osobách žalovaných, ku ktorým došlo v dôsledku úmrtia niektorých žalovaných v priebehu konania. Táto skutočnosť vyžadovala od okresného súdu, aby počas konania upresňoval ich okruh a zisťoval stav dedičských konaní, čo objektívne mohlo spomaliť priebeh konania. Žiadna skutková náročnosť však podľa názoru ústavného súdu nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku tohto konania.

Na dĺžku konania mali vplyv aj právne úkony žalobcu počas konania, ktorý aktívne využíval procesné práva podľa Občianskeho súdneho poriadku (odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia, odvolanie proti rozsudku okresného súdu, ktorým bola jeho žaloba zamietnutá, a návrh na vylúčenie zákonnej sudkyne). V dôsledku týchto právnych úkonov žalobcu došlo k priet'ahom v konaní (keď o opravných prostriedkoch odporcov dvakrát rozhodoval krajský súd), ktoré nemožno pripísať na vrub okresného súdu.

B) Vo vzťahu k správaniu sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd zistil, že sa účastníčkou predmetného konania stala 8. februára 1999 ako žalovaná v 10. rade. V jej správaní zo spisového materiálu v uvedenej veci ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k spomaleniu postupu okresného súdu v predmetnom konaní.

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Činnosť okresného súdu ústavný súd hodnotil iba od obdobia, keď sa sťažovateľka stala účastníčkou konania.

Podľa názoru ústavného súdu došlo k zbytočným priet'ahom v činnosti okresného súdu od 4. mája 2001, keď okresný súd mal doručovať uznesenie krajského súdu dotknutým účastníkom konania, pričom tak urobil až 4. marca 2002, keď súčasne vyzval žalobcu na vykonanie úkonov v zmysle zrušujúceho uznesenia krajského súdu (nečinnosť v trvaní 10 mesiacov). Okresný súd bol ďalej nečinný od 9. apríla 2003, keď odročil pojednávanie na neurčito, do 21. októbra 2004, keď zisťoval pobyt žalovaných (nečinnosť viac ako 18 mesiacov). Ústavný súd tiež konštatuje, že nezistil žiadne prekážky, ktoré by bránili tomu, aby procesné úkony okresného súdu nemohli byť vykonané skôr, a to aj vzhľadom na dovtedajší priebeh konania. Nečinnosť okresného súdu vo vyššie označenom období bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je potrebné považovať za zbytočný priet'ah v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Činnosť okresného súdu bola tiež neefektívna a nesústredená. Aj keď okresný súd dvakrát rozhodol o návrhu žalobcu na vydanie predbežného opatrenia a raz rozhodol vo veci samej, nemožno prehliadnuť skutočnosť, že pri odstraňovaní nedostatkov žalobného návrhu (petitu) nepostupoval dôsledne podľa § 43 ods. 1 a § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v dôsledku čoho bolo jeho rozhodnutie uznesením krajského súdu sp. zn. 13 Co 364/99 z 19. februára 2001 zrušené.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v tom, že *„nemá vytvorené také podmienky, ktoré by sudcom umožňovali aspoň pri vynaložení maximálneho úsilia, ktoré od nich možno požadovať, konať a rozhodovať vo všetkých veciach plynulo“*, ústavný súd neakceptoval.

V súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Pretrvávajúci vysoký nápad vecí a v tejto súvislosti nedostatok sudcov pri vybavovaní agendy nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali alebo znižovali zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvalo viac ako päť rokov po vstupe do konania sťažovateľky ako účastníčky konania na strane žalovaných. Z uvedenej doby takmer dvadsaťosem mesiacov (t. j. dva roky a štyri mesiace) tvorí obdobie, v ktorom v dôsledku nečinnosti okresného súdu dochádzalo k zbytočným prietahom v predmetnom konaní.

S ohľadom na vyššie uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani za primeranú vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené práva sťažovateľky boli porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 30 000 Sk, pretože žije počas predmetného viac ako päťročného konania *„v pretrvávajúcom pocite a stave nepríjemnosti, nervozity, bezmocnosti, krivky, úzkosti, poníženosti a neistoty vyplývajúcej z predlžovania súdneho konania, ktoré nie je doteraz právoplatne skončené (a to aj potom, keď orgán štátnej správy okresnému súdu uznal prietahy v konaní) za situácie, keď mám faktický a právny záujem o nakladanie s nehnuteľnosťou a o jej účelné využitie“*.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Pretože porušenie základného práva sťažovateľky, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľke sumu 30 000 Sk. Táto suma zohľadňuje celkovú dĺžku predmetného konania s prihliadnutím na predmet konania okresného súdu, dĺžku zbytočných prietahov v tomto konaní (dva roky a štyri mesiace), ako aj nesústredenú a neefektívnu činnosť okresného súdu a s tým spojenú ujmu sťažovateľky.

4. Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 5 302 Sk, ktoré bližšie špecifikovala ako súčet odmeny za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci, písomné podanie na súd) vrátane režijného paušálu (2 x 2 501 Sk + 2 x 150 Sk).

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1, § 11, § 14 ods. 1 písm. c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľka namieta, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2005 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 2 501 Sk a hodnota režijného paušálu 150 Sk.

Ústavný súd právnemu zástupcovi sťažovateľky za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2005 (príprava a prevzatie veci, písomné podanie na súd) priznal odmenu vo výške 5 002 Sk (2 x 2 501 Sk), ako aj náhradu režijného paušálu vo výške 300 Sk (2 x 150 Sk) spolu teda vo výške 5 302 Sk, t. j. ústavný súd v celom rozsahu vyhovel právnym zástupcom sťažovateľky uplatnenému nároku na priznanie náhrady trov konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2006